

Πλαστό το φωτοστέφανο της αγιοσύνης

**ΕΡΩΤΙΚΟΣ
ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ**
Ανθολόγηση
Χριστόφορος
Λιοντάκης

Εκδόσεις Πατάκη, 2010,
σελ. 473, τιμή 16,70 ευρώ

Ο Χριστόφορος Λιοντάκης στη συλλογή αυτή μας παρουσιάζει μία από τις πολλές πλευρές του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη η οποία σε μεγάλο βαθμό κυριαρχεί στα έργα του, που είναι ο ερωτικός Παπαδιαμάντης. Ο ανθολόγος στην εισαγωγή του θα παρατηρήσει ότι ο Παπαδιαμάντης από τα είκοσι δύο του χρόνια θα δώσει το στίγμα του ως μοναχικής προσωπικότητας με εκείνο το περίφημο ποίημα που απευθύνεται στη μάνα του και της λέει ότι ο ίδιος είναι ένα «σκοτεινό τρυγόνι»:

«Μάνα μου, εγώ είμαι τ' άμοιρο το σκοτεινό τρυγόνι/όπου το δέρνει ο άνεμος βροχή που το πληγώνει».

Θα ζήσει μια ζωή μακριά από τους λογοτεχνικούς κύκλους, με τη χειρωνακτική εργασία της μετάφρασης και κάνοντας παρέες με τους ανώνυμους πελάτες στα μακαρίκια-ταβέρνες της εποχής. Το φωτοστέφανο της αγιοσύνης είναι πλαστό, τονίζει ο Χριστόφορος Λιοντάκης, καθώς και πολλοί άλλοι μελετητές του Αλ. Παπαδιαμάντη, όπως ο Κ. Στεφνίουπουλος, ο Η. Χ. Παπαδημητράκοπουλος, ο Βαγγέλης

Αθανασόπουλος, η Ερη Σταυροπούλου κ.ά.

Ο Χρ. Λιοντάκης χωρίζει τα ερωτικά διηγήματα του Παπαδιαμάντη σε δύο βασικές κατηγορίες: σε εκείνα στα οποία εξιστορεί προσωπικές ερωτικές ιστορίες και σε εκείνα στα οποία περιγράφει ερωτικές ιστορίες άλλων.

Στην πρώτη κατηγορία υπάγονται ανάμεσα στα άλλα τα πολύ γνωστά «*Ονειρο στο κύμα*», «*Ρόδινα ακρογιάλια*», «*Η φαρμακολύτριά*», «*Ολόγυρα στη Λίμνη*» και «*Υπό την βασιλική δρυν*». Εδώ ο Παπαδιαμάντης εμφανίζεται ρεμβάζων, νοσταλγός, ματαιωμένος και τα κείμενα αποπνέουν έναν βαθύτατο αισθησιασμό και ερωτισμό. «Οι περιγραφές του αποσιπώνται από τον πεζό λόγο και περνούν στον χώρο της καθαρής ποίησης, ο Παπαδιαμάντης μεγαλύνει το ασήμαντο τιθασεύοντας το μεγαλειώδες», όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο ανθολόγος.

Η δεύτερη κατηγορία των ερωτικών διηγημάτων που αναφέρονται σε ερωτικές περιπέτειες τρίτων χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες:

α) Τα διηγήματα που αναφέρονται σε ερωτοχτυπημένους νεαρούς κυρίως που βασανίζονται από ανεκπλήρωτους έρωτες. Τέτοια είναι τα: «*Για την περφηάνεια*», «*Ο έρωτας στα χιόνια*», «*Ερος - ήρωας*» και «*Η νοσταλγός*».

β) Τα διηγήματα που αναφέρονται σε μια ερωτική περιπέτεια με ευτυχή κατάληξη και είναι ελάχιστα, μόνο τρία: «*Η Βλαχοπούλα*», «*Θέρος - έρος*» και «*Το καμίνι*».

γ) Σε αυτή την κατηγορία ο ανθολόγος εντάσσει τα διηγήματα όπου στο πλαίσιο μιας ερωτικής ιστορίας αναπτύσσεται κοινωνική κριτική, σπληντενούνται οι κοινωνικές αδικίες, τα κοινωνικά αδιέξοδα, οι προλήψεις, κρίνονται αιτήριαστοι ή περιέργοι γάμοι και γενικότερα υποχωρεί το ερωτικό - λυρικό στοιχείο και αναδεικνύονται η ειρωνεία, το χιούμορ και η κριτική διάθεση. Τέτοια διηγήματα είναι τα: «*Οι κουκλοπαντρίες*», «*Ο καλόγερος*», «*Το τυφλό σοκάκι*», «*Ο γάμος του Καραχμέτη*», «*Απόλαυσις στη γειτονιά*», «*Χωρίς στεφάνι*» κτλ.

Το σπίτι στη Σκιάθο όπου έζησε και πέθανε ο Παπαδιαμάντης